

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Uddannelsesaftaler for erhvervsuddannelser

En uddannelsesaftale, der passer jer

I denne folder hjælper vi med et overblik over aftaletyperne, så I kan vælge den rigtige uddannelsesaftale mellem jer og eleven. Ønsker I hjælp til de fire trin til en elev, så kan I bruge det digitale værktøj, der findes på praktikpladsen.dk/virksomhed/firetrintilenelev

For overblikkets skyld har vi ikke taget alle detaljer med om aftaletyperne i folderen her. Dem kan erhvervsskolernes praktikpladskonsulenter bedre forklare jer.

Hvad er en erhvervsuddannelse?

Der er erhvervsuddannelser inden for mange brancher. Elever kan fx uddannes til buschauffør, elektriker, it-supporter, industritekniker, personvognsmekaniker, social- og sundhedsassistent, tjener eller salgsassistent. Der er over 100 uddannelser, og de har hver især forskellig varighed. De veksler typisk mellem teoretisk og praktisk undervisning på en erhvervsskole og praktik i en virksomhed.

Fælles for uddannelserne er, at de består af et grundforløb og et hovedforløb og kan være delt op i kompetencegivende trin.

Eleven skal have en praktikplads, inden hovedforløbet starter. Hvis en elev ikke kan få en aftale om praktikplads, kan eleven i de fleste uddannelser optages til skolepraktik samtidig med, at eleven søger videre efter en praktikplads.

Erhvervsuddannelsen slutter altid med en afsluttende svendep prøve eller fagprøve.

Erhvervsskolernes praktikpladskonsulenter kan forklare mere om uddannelserne, men der er også information at finde på uvm.dk/erhvervsuddannelser

Aftalerne kort og godt

Der er fem forskellige typer uddannelsesaftaler. Det lyder af mange, men det er for, at I og eleven kan finde en type, der passer jer godt. I kan altid få hjælp på en relevant erhvervsskole til at beslutte den bedste aftalstype for jeres virksomhed. I finder link til en oversigt over skolerne bagerst i folderen her eller ved at bruge det digitale værktøj på praktikpladsen.dk/virksomhed/firetrintilenelev

Der er forskel på de aftalstyper, I kan lave med elever. Typisk vil en elev være mest ude i jeres virksomhed og mindst af tiden på sin skole, uanset hvilken aftalstype I vælger. "Den almindelige aftale" og "Ny mesterlære" er dem, hvor I har eleverne til rådighed i jeres virksomhed i længst tid. De sidste tre typer er alle forskellige slags kortere aftaler mellem eleven og jeres virksomhed.

Derudover er der i en del uddannelser en særlig mulighed for at starte jeres relation op med eleven i et traineeforløb/forpraktik. Der er også særregler for vokselever på 25 år og derover (euv). Alt det finder I information om til sidst i folderen.

En uddannelsesaftale, der passer jer

AFTALETYPE 1

DEN ALMINDELIGE AFTALE

Her skal I påtage jer at uddanne eleven i et uddannelsesforløb, der som minimum omfatter hele hovedforløbet eller et kompetencegivende trin.

AFTALETYPE 2

NY MESTERLÆRE

Her skal I uddanne en elev på samme måde som i den almindelige aftale, men hvor elevens grundforløb på erhvervsskolen erstattes helt eller delvist af at være i praktisk oplæring i jeres virksomhed. Grundforløbet kan her være op til et år.

AFTALETYPE 3

KOMBINATIONSAFTALE

Her deler I ansvaret med en anden virksomhed eller flere virksomheder om at uddanne eleven i et uddannelsesforløb, der som minimum omfatter hele hovedforløbet eller et helt kompetencegivende trin.

AFTALETYPE 4

KORT UDDANNELSESAFTALE

Her skal I uddanne eleven i mindst én del af en praktikperiode og en hel skoleperiode i hovedforløbet.

AFTALETYPE 5

DELAFTALE

Her kan I kun uddanne eleven i én enkelt praktikperiode eller i en del af en praktikperiode i hovedforløbet. En delaftale kan kun laves med elever, der er i skolepraktik i et praktikcenter.

Ens for alle aftaletyperne

I skal ansætte eleven som lønmodtager og betale eleven elevløn i al den tid, som jeres uddannelsesaftale varer. Elevlønnen følger som minimum branchens gældende overenskomst for elever.

I skal være godkendt som praktikvirksomhed i minimum den del af uddannelsen, som jeres uddannelsesaftale med eleven omfatter. Virksomhedsgodkendelsen foretages generelt af det faglige udvalg for uddannelsen. Er jeres elev 25 år eller mere, kan eleven stadig indgå i de fem forskellige uddannelsesaftaler ligesom de yngre elever dog under særlige regler. Dem kan I læse mere om under "Erhvervsuddannelse for voksne (euV)" på [side 9](#).

Elevens første tre måneder hos jer er en gensidig prøvetid,

hvor både I og eleven kan opsige uddannelsesaftalen. Efter prøvetiden kan uddannelsesaftalen ikke opsiges, medmindre I er enige om det, eller hvis forudsætningerne for uddannelsesforholdet misligholdes af én af jer. Der er kun prøvetid én gang mellem jeres virksomhed og den samme elev. I har det juridiske, økonomiske og uddannelsesmæssige ansvar for eleven i den tid, jeres uddannelsesaftale varer.

Hvis I har brug for mere information om de andre trin på vejen mod at få en elev, eksempelvis om økonomien ved aftalerne eller om hvordan jeres virksomhed bliver godkendt som praktiksted, kan I læse mere om det i folderen "Sådan får I en elev", der kan hentes på praktikpladsen.dk/virksomhed/elev

1. Den almindelige aftale

Med "Den almindelige aftale" skal I påtage jer at uddanne eleven i et uddannelsesforløb, der som minimum omfatter hele hovedforløbet eller et kompetencegivende trin.

Særligt for denne aftale

Der er to typiske måder at lave aftalen på, version A eller B.

A: I version A omfatter uddannelsesaftalen kun hovedforløbet, eventuelt afgrænset til et kompetencegivende trin, hvor eleven er skiftevis i praktik i virksomheden og på en række skoleophold af fx 5 eller 10 ugers varighed.

B: I version B omfatter uddannelsesaftalen også hele elevens grundforløb eller en del af grundforløbet.

Virksomhedsgodkendelsen

Ved denne aftaletype skal I være godkendt som praktiksted til at uddanne eleven i det fulde uddannelsesforløb sammen med erhvervsskolen.

 Praktikuddannelse Skoleundervisning

Eksempel A

Eksempel B

2. Ny mesterlære

Med "Ny mesterlære"-aftalen erstattes elevens grundforløb på erhvervsskolen helt eller delvist af praktisk oplæring i jeres virksomhed. Denne aftaletype passer især godt til jer, hvis I er klar til at tage et større oplæringsansvar i den første tid af elevens uddannelsesforløb – til gengæld er eleven til rådighed for jeres virksomhed i langt det meste af tiden, og I kan sætte et endnu større præg på eleven.

Enkelte faglige udvalg har fravalgt muligheden for "Ny Mesterlære" på visse erhvervsuddannelser. Se, hvilke erhvervsuddannelser der kan gennemføres med "Ny Mesterlære" på uvm.dk/nymesterlaere

Særligt for denne aftale

I stedet for at gennemføre grundforløbet på elevens erhvervsskole som andre elever vil den grundlæggende praktiske oplæring af eleven foregå i jeres virksomhed eventuelt suppleret med korte skoleophold. Et grundforløb i "Ny Mesterlære" kan vare i op til et år.

Den praktiske oplæring afsluttes med, at eleven gennemfører en praktisk opgave, som I og skolen planlægger sammen. Opgaven løses typisk hos jeres virksomhed, og I og skolen vurderer i fællesskab, om elevens løsning bliver godkendt.

I skal udarbejde en personlig uddannelsesplan for eleven

sammen med eleven og skolen. I uddannelsesplanen fastlægger I de mål, som eleven skal nå i løbet af det første år. Efter det første år fortsætter eleven i sit hovedforløb på samme måde som de andre elever på erhvervsuddannelsen.

Som udgangspunkt skal jeres uddannelsesaftale vare gennem hele elevens uddannelsesforløb. Dog behøver aftalen kun at omfatte den grundlæggende praktiske oplæring samt mindst én hel skoleperiode og mindst én del af praktikperioden i hovedforløbet (se [side 6](#) om "Kort uddannelsesaftale").

Læs mere her: uvm.dk/nymesterlaere

Virksomhedsgodkendelsen

Ved denne aftaletype skal I som udgangspunkt være godkendt som praktiksted til det fulde uddannelsesforløb eller som minimum til den del af uddannelsen, som I indgår uddannelsesaftale for.

3.

Kombinationsaftale

Ved "Kombinationsaftalen" deles I med en eller flere andre virksomheder om en elev. I skal være helt eller delvist godkendte som praktiksteder, og på den måde kan I tilsammen deles om den praktikopklæring, eleven skal have gennem hele sin uddannelse.

Særligt for denne aftale

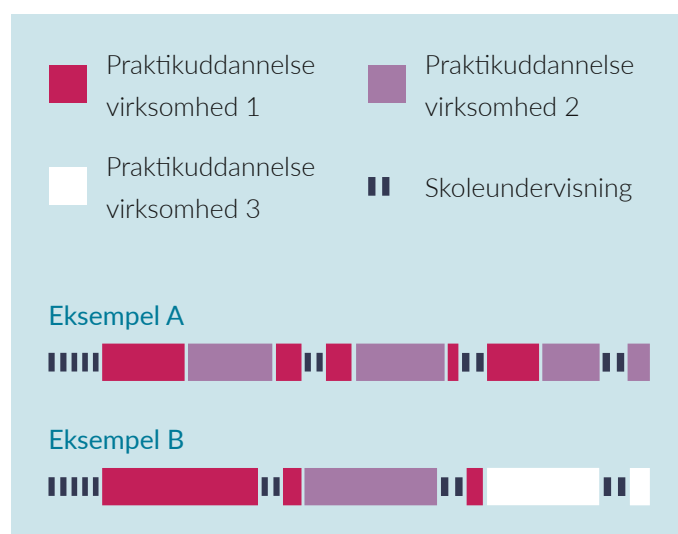
I skal fastlægge i uddannelsesaftalen, hvilke perioder I hver især skal have eleven tilknyttet jeres virksomheder.

Det kan gøres på flere måder: Eleven kan for eksempel være i praktik på skift i jeres virksomheder henover uddannelsesforløbet, så eleven er flere gange i samme virksomhed, eller eleven kan gøre en del af sit forløb færdigt i én virksomhed ad gangen.

Det er et krav, at alle aftalerne skal være på plads og dække hele uddannelsesforløbet, inden den første aftaleperiode begynder.

Virksomhedsgodkendelsen

Ved denne aftale skal jeres virksomhed som minimum være godkendt til den del af uddannelsen, som I kommer til at indgå uddannelsesaftale for.

4. Kort uddannelsesaftale

Ved indgåelse af en "Kort uddannelsesaftale" skal I stå for mindst én del af en praktikperiode og en hel skoleperiode af elevens hovedforløb. I kan normalt lave op til to korte uddannelsesaftaler med den samme elev. Hvis I ønsker at beholde eleven i jeres virksomhed bagefter, skal I lave en "Restaftale". Læs om den på [næste side](#).

Særligt for denne aftale

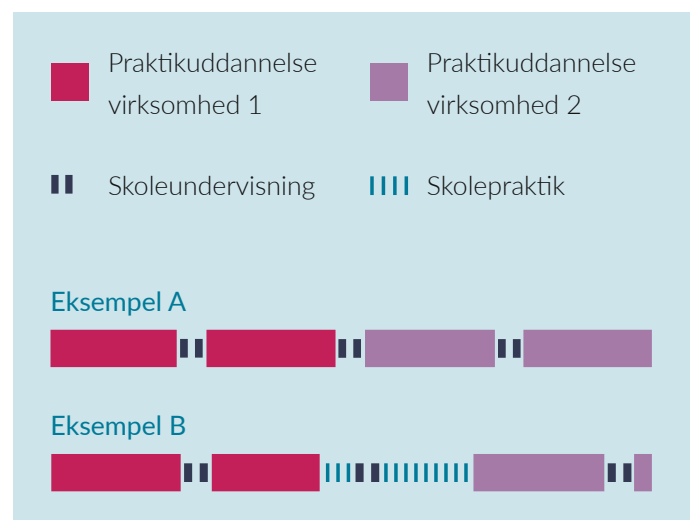
Den uddannelsesaftale, I laver med eleven, skal indeholde mindst én del af en praktikperiode og mindst én hel skoleperiode i hovedforløbet. Men aftalen kan altid ændres til en aftale gældende for resten af uddannelsen.

Jeres uddannelsesaftale kan herudover omfatte grundforløbet eller grundlæggende praktisk oplæring ([Ny Mesterlære](#)). I har kun det juridiske, økonomiske og uddannelsesmæssige ansvar for eleven i aftaleperioden. Hvis eleven ikke begynder på en ny uddannelsesaftale efter udløbet af jeres korte aftale, har eleven ret til at begynde i skolepraktik, hvis den valgte uddannelse har mulighed for det, og hvis eleven opfylder kriterierne.

Der er enkelte uddannelser, hvor virksomheden ikke kan indgå korte uddannelsesaftaler.

Virksomhedsgodkendelsen

Ved denne aftale skal jeres virksomhed som minimum være godkendt til den del af uddannelsen, som I kommer til at indgå uddannelsesaftale for.

5. Delaftaler

Ved en "Delaftale" skal I kun uddanne eleven i én enkelt praktikperiode eller i en del af en praktikperiode. En delaftale kan kun indgås med elever, der er i skolepraktik i et praktikcenter. I modsætning til de andre aftaler er der ikke noget skoleophold for eleven i aftaleperioden. Vær opmærksom på, at I kun kan indgå én delaftale med den samme elev. Hvis I ønsker at beholde eleven i jeres virksomhed bagefter, skal I lave en "Restaftale"* for den praktiktid, der er tilbage for eleven, eller lave en "[Kort uddannelsesaftale](#)", som beskrevet på forrige side.

*Restaftale

Man kalder det en restaftale, når en virksomhed laver en aftale for resten af en elevs uddannelsestid med en elev, der allerede har haft indgået en aftale tidligere i sin uddannelse. Det kan for eksempel være, hvis den oprindelige praktikvirksomhed er gået konkurs, eller aftalen af andre grunde slutter, før elevens uddannelse er slut. En restaftale er altså betegnelsen for en aftale mellem en virksomhed og en elev om den praktikuddannelse og skoleundervisning, der er tilbage for en elev.

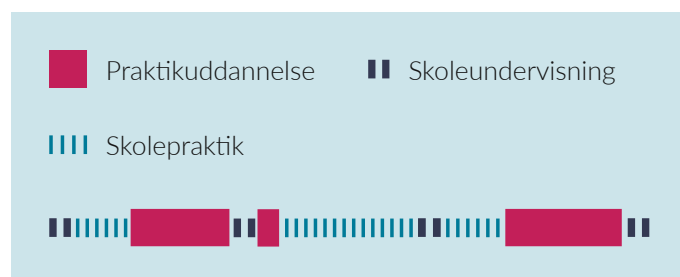
Særligt for denne aftale

En delaftale er en uddannelsesaftale om delvis praktikuddannelse og kan derfor ikke omfatte skoleophold. Aftalen skal laves mellem eleven og jeres virksomhed samt efter aftale med elevens erhvervsskole.

Der er ingen tidsmæssig begrænsning for den enkelte delaftale udover, at den maksimalt kan omfatte én praktikperiode og kan ikke forlænges med tillæg.

Virksomhedsgodkendelsen

Ved denne aftale skal jeres virksomhed som minimum være godkendt til den del af uddannelsen, som I kommer til at indgå uddannelsesaftale for.

Trainee-forløb/ forpraktik

For nogle virksomheder og unge er det et stort skridt at indgå en uddannelsesaftale, som strækker sig 2, 3 eller 4 år ud i fremtiden. Derfor er det muligt for jeres virksomhed at ansætte en ung på 15-18 år i en periode, inden eleven starter på sin erhvervsuddannelse. Denne ordning er aftalt mellem arbejdsmarkedets parter indenfor nogle uddannelser. Forløbet er således ikke en del af selve erhvervsuddannelsen og reguleres ikke af reglerne herfor.

I perioden kan I og eleven se hinanden an personligt, socialt og fagligt med det formål, at I indgår en uddannelsesaftale, hvis perioden forløber tilfredsstillende for jer.

Betingelserne for at gennemføre trainee-forløb/forpraktik fremgår af de enkelte branchers aftaler, men grundlæggende forpligter I jer til at give den unge basal viden om jeres jobområde som en slags introduktion til en uddannelsesaftale. Den unge skal have opfyldt sin undervisningsforpligtelse (grundskolen), inden I begynder trainee-forløbet.

Ved et "Trainee-forløb/forpraktik" er der typisk en kort introperiode, hvor den unge sættes ind i de mest grundlæggende arbejdsprocesser i din virksomhed og

gennemgår nødvendige sikkerhedskurser, hygiejnekurser og lignende. Derefter kan trainee-eleven deltage i jeres virksomheds produktion og må i nogle tilfælde betjene visse maskiner som en ung, der ellers blot er ansat som ungarbejder, ikke må betjene.

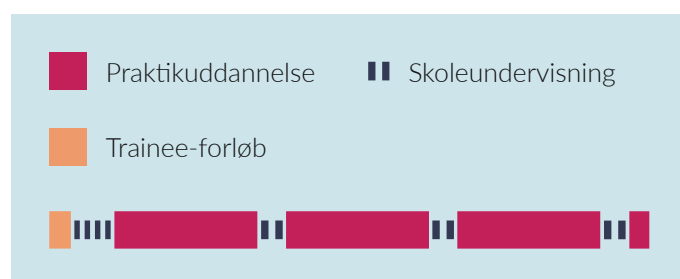
Trainee-forløbet medfører ikke automatisk en forkortelse af den efterfølgende uddannelsestid for eleven, men eleven skal have godkendt sine reelle kompetencer ved erhvervsuddannelsens start.

Virksomhedsgodkendelsen

Som virksomhed skal I være godkendt som praktiksted.

Læs mere om ordningen på

ug.dk/uddannelser/artikleromuddannelser/omerhvervsuddannelser/forpraktik-og-trainee-forloeb

Erhvervsuddannelse for voksne (euv)

Når man er 25 år eller derover, har man for de flestes vedkommende prøvet at have et arbejde før.

Derfor kan dele af en erhvervsuddannelse, herunder praktikken, være kortere for en vokselev end for de yngre elever.

Uddannelsen for en vokselev starter altid med, at skolen laver en realkompetencevurdering. En aftale for vokselever kan være begrænset til kun at omfatte realkompetencevurderingen.

Når realkompetencevurderingen er gennemført, laves der en uddannelsesplan for hele uddannelsesforløbet, som passer til eleven, og uddannelsesaftalen tilpasses, hvis det er nødvendigt.

Vokselever med mindst to års relevant erhvervs erfaring, som har fået godskrevet hele praktikuddannelsen og mindst 10 % af skoleundervisningen, skal kun gennemføre den resterende skoleundervisning. De vokselever, som skal gennemføre euv-forløbet uden praktikperioder, kan indgå uddannelsesaftaler uden praktisk oplæring.

Da der ikke indgår praktikuddannelse i disse vokselevers uddannelsesforløb, vil der ikke være en prøvetid for disse uddannelsesaftaler. I disse tilfælde skal I ikke godkendes som praktikvirksomhed af det faglige udvalg.

Vokselever med mindre end to års relevant erhvervs erfaring kan indgå de samme fem slags uddannelsesaftaler med virksomheder efter de samme regler som de unge.

Læs mere om erhvervsuddannelse for voksne på uvm.dk/erhvervsuddannelser/uddannelser/euv

Erhvervsfaglig studentereksamen (eux)

En erhvervsuddannelse kan gennemføres som et eux-forløb, hvor uddannelsen kombineres med en gymnasial eksamen (erhvervsfaglig studentereksamen).

Eux-elever gennemfører en række fag på gymnasialt niveau, der er relevante for erhvervsuddannelsen. Det er fag, som I som virksomhed kan drage fordel af. Det kan for eksempel være kompetencer inden for fag som dansk, engelsk, matematik, fysik, teknik og teknologi.

For praktikvirksomheden betyder det, at eleven skal have skoleundervisning i flere uger. Uddannelsesforløb, der gennemføres med eux, er typisk længere end de ordinære forløb.

Det er ofte muligt for jeres virksomhed at have to eux-elever i praktik, hvor de to elever skiftevis er i praktik og på skole, så I løbende hele tiden har en elev i praktik ude hos jer.

Læs mere om eux på uvm.dk/erhvervsuddannelser/uddannelser/eux

Vil I vide mere?

Det digitale værktøj

Der er udviklet et digitalt værktøj, som kan hjælpe jeres virksomhed gennem de fire trin til en elev. Det kan findes på praktikpladsen.dk/virksomhed/firetrintilenelev og kan blandt andet hjælpe jer med at finde den nærmeste relevante erhvervsskole.

Find den kommende elev

Praktikpladsen.dk formidler kontakt mellem virksomheder og elever, som ønsker at indgå en uddannelsesaftale. Her findes en officiel oversigt over virksomheder i Danmark, der er godkendte til at uddanne erhvervsuddannelseselever.

Find information om erhvervsuddannelserne, de faglige udvalg og skolerne

På ug.dk, som er Undervisningsministeriets Vejledningsportal, kan I finde korte beskrivelser af de enkelte erhvervsuddannelser ved at skrive navnet på uddannelsen i søgefeltet. Her finder I også det relevante faglige udvalg og en relevant erhvervsskole.

Find Digitale uddannelsesaftaler eller aftaleformularer

På uvm.dk/erhvervsuddannelser/praktik/uddannelsesaftaler kan du finde digitale uddannelsesaftaler eller blanketter til uddannelsesaftaler til udskrivning. Du kan også finde generelle oplysninger om erhvervsuddannelser på uvm.dk/erhvervsuddannelser/uddannelser

Tilskud og refusioner

Få viden om lønrefusion, transportgodtgørelse og andre tilskudsordninger hos AUB på indberet.virk.dk/aub-arbejdsgiver-udbetalinger

Indbetalinger til AUB

I kan få information og vejledning til AUB på indberet.virk.dk/arbejdsgivernes-uddannelsesbidrag/arbejdsgivere/indbetaling-til-arbejdsgivernes-uddannelsesbidrag

Planlægning af elevernes uddannelse i jeres virksomhed

I kan blandt andet få hjælp til planlægning af elevernes uddannelse i jeres virksomhed gennem Undervisningsministeriets hjemmeside. Her beskrives indholdet i erhvervsuddannelserne, og I kan finde oplysninger om, hvor uddannelserne udbydes.

I kan også finde nyttig information om blandt andet tilrettelæggelse af den gode oplæring af elever på emu.dk/modul/materialer-til-virksomhedernes-uddannelses-og-praktikansvarlige

